N°. 673.

DE GRONDWET.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . ƒ 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . » 5.50.

VRIJDAG 27 JULIJ.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon,
Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.
Van één tot zes regels. . . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1, het zegelregt daaronder begrepen.

Publieke geest

Het is in ons land, ofschoon zuiver Hollandsch, minder algemeen bekend dan in Engeland, *the public spirit*, en in Frankrijk *l'esprit public*. Beter wordt men begrepen, wanneer men hier te lande spreekt van *de publieke opinie*, dan wel van *publieke geest in Nederland*, ofschoon men dan nog altijd denkt aan eene tijdelijke en plaatselijke meening over eene bepaalde zaak. Vraagt men naar *den volksgeest* in Nederland: men zal antwoorden: de Nederlandsche Natie is eene *godsdienstige* Natie; een derde zal spreken van eene *christelijke* Natie als een tweede reeds eene *Protestantsche* Natie heeft genoemd.

Wat niet minder gewoon is: het antwoord wordt gewijzigd naar de verschillende gewesten en op de vraag: waar en hoe openbaart zich de *publieke geest* in Nederland, zal men eene menigte tegenstrijdige antwoorden bekomen; sommigen zullen wijzen op de April-beweging, anderen zien daarin niet meer dan een volkswaan van den dag; natuurlijk, dat iedereen spreekt van *de Natie* en namens *de Natie*, ofschoon op een ver van elkander verwijderd standpunt staande. Alléén zoo de veiligheid en onschendbaarheid van den vaderlandschen grond werd aangerand, zou, gelijk de geschiedenis leert, de spreuk onzer doorluchtige voorvaderen in praktijk komen en *de publieke geest* zou zich openbaren daarin, dat *eendragt magt maakt;* dat er is *nationale zamenwerking* tot verzet en verdediging.

Bij den strijd der meeningen, die zich op maatschappelijk gebied openbaart, vooral in onze dagen, is het eene belangrijke vraag: *wat is publieke geest?* De beantwoording dier vraag is gewigtig en wenschelijk tevens. Wij wenschen, in verband met de verkiezingen, die onlangs plaats hadden, en in onderscheidene gemeenten van ons Vaderland nog plaats moeten hebben, daarvan een enkel woord te zeggen, naar aanleiding van eene voortreffelijke voorlezing, door den heer Mr. A. VAN DELDEN, *advokaat te Deventer*, gehouden, *over publieken geest* en door den druk algemeen verkrijgbaar gesteld.

Reeds dadelijk vonden wij op de gestelde vraag een antwoord, dat ons uitnemend voldeed:

»Publieke geest is deelnemende belangstelling in de lotgevallen van den Staat, waarvan wij leden zijn, met de zucht om, elk in zijn kring, mede te werken ter bevordering van het welvaren van dien Staat. Het is niet voldoende, dat iemand belang stelt in hetgeen er met zijn land voorvalt, dat hij zich verheugt over den voorspoed en lijdt met het lijden van zijn volk; al zeer diep moet men gezonken zijn, omdat niet te doen; zal men dien man evenwel bezield kunnen noemen door den waren publieken geest, zoo moet hij ook zijne krachten, zijn goed en bloed, zoo noodig, willen wijden aan de bevordering van het heil zijns Vaderlands; het is geene onvruchtbare deelneming, het is ook geneigdheid om hulp aan te brengen. Gelijk de ware vriendschap niet daarin bestaat verzuchtingen te slaken en medelijden te gevoelen over de rampen, of heilwenschen te uiten voor het geluk van vrienden; neen, maar in het bijspringen waar gevaar dreigt, in het onder den arm grijpen van den wankelende, in het voorthelpen, waar zulks nuttig kan zijn, zoo moet onze vriendschap tot het gemeene land, zoo moet onze publieke geest zich niet bepalen tot een lam gevoelen, maar ons bereid maken om, des vereischt, de handen aan het werk te slaan.»

In plaats nu dat de geachte schrijver, op het voetspoor van zoo velen in onze dagen, dezen pligt van deelnemende belangstelling geschreven acht voor slechts enkelen, die door stand of vermogen eene uitsluitende bevoegdheid meenen te bezitten, om die belangstelling te betoonen, eischt hij haar van een ieder, tot welken kring hij behoore. »De een toch is daartoe meer in de gelegenheid dan de ander, naar gelang de plaats is, die ieder in de maatschappelijke arbeidsverdeeling inneemt. Publieke geest brengt in den regel *niet* mede behartiging van het Staatsbelang door de burgers, met veronachtzaming hunner pligten in de overige maatschappelijke betrekkingen, waarin zij zijn geplaatst. *Het welvaren van de inwoners is het welvaren van den Staat;* want deze is geen afzonderlijk wezen, uit zich zelf bestaande; de verschillende individuën en familiën maken den staat, het volk uit. Hoe zoude dan een volk gezond en krachtig kunnen zijn, indien de deelen, waaruit het is zaâmgevlochten, krank zijn en lijdende? Het welvaren der bijzondere personen nu, de gezondheid en werkkracht der deelen, kan niet anders worden verkregen, dan wanneer elk zich met ijver toelegt op zijne zaken, wanneer elk zijne bijzondere huishouding in orde houdt en goed bestuurt. Zonder het te weten of zonder er over te denken zal men daarom in de meeste gevallen, bij het goed behartigen zijner eigene belangen, ook de belangen des vaderlands hebben voorgestaan.»

Op dit punt nu openbaart zich niet zelf de publieke geest, maar veelmaals wordt daarbij uit het oog verloren, en dáárin ligt, naar ons inzien, de voorname oorzaak van de traagheid, welke zich zoo algemeen doet bespeuren, dat niemand de zucht, om voor zich zelven te zorgen, zoo ver moet drijven, om *te vergeten* de betrekking, waarin hij staat tot zijne natuurgenooten; om te vergeten dat de mensch is een maatschappelijk wezen en *dat* de maatschappij, of meer in 't bijzonder *de staat*, waartoe hij behoort *ook regten heeft*, en hij verpligtingen jegens dien staat heeft te vervullen. Het egoïsme, de zelfzucht, welke zich met de zorg voor algemeene belangen niet ophoudt, is de gevaarlijke klip, waarop zij, die onder eene vrijheidhuldigende staatsregeling leven, zoo ligt verzeild raken.

Laakbaar, hoogstlaakbaar is uit dien hoofde de zucht, om het verzuim van dien pligt te vergoêlijken of te verschoonen. Het is alsof zulk een gebrek aan deelnemende belangstelling geene berisping verdient. Men hoort dezer dagen, bij de opmerking van de flaauwe en trage opkomst der kiesbevoegden tot uitoefening van hun kiesregt die verkeerdheid verdedigen met het bloote beweren, »dat zij *niet wilden kiezen*,» alsof die onwil niet met den naam van kwaadwilligheid moest worden bestempeld. Op zulk eene vergoêlijking van het kwaad, moeten alle ernstige en welmeenende opwekkingen afstuiten en ook in *dit* opzigt is het woord toepasselijk: »wee hem, die het kwaad goed noemt.»

Behartigenswaard is dan ook op dien grond, nu en ten allen tijde en overal, waar het aangeduide verzuim zich vertoont, de vermaning van den schrijver:

»De vrijheid van handelen van het individu, zijne »zelfstandigheid tegenover den Staat, een der hoofd- »beginselen der nieuwere staatsregelingen en ook van »de onze, moet hem niet in de dwaling brengen, dat »de belangen van dien Staat hem vreemd zijn of on- »verschillig, dat hij zich daarmede *niet behoeft te be- »moeijen*. Te laat zou hij wel eens uit die dwaling »kunnen worden wakker gestooten, wanneer 's lands »vaartuig of dat van de gemeente aan den grond ge- »raakt was, in zich zelven de opmerking maken, dat »het toch welligt niet kwaad geweest zou zijn, zoo hij »mede een oog in 't zeil had gehouden en niet steeds »bezig ware geweest met het zorgen voor eigen goe- »deren, welke, nu het schip vergaat, toch ook verloren »zijn. Telkens is er gelegenheid, voor den een meer, »voor den ander minder, om het nationale belang te »behartigen, en niemand is toch met eigene zaken »zóó overstelpt, dat hij geen oogenblik zou over heb- »ben, ook aan het heil van het Vaderland en zijne »medeburgers te denken; die gelegenheid worde dan »*niet* verzuimd, en ieder zij *in zijnen kring* werkzaam »tot bevordering van het gemeene best.»

Men overwege hoe *waar* deze vermaning is; ieder vrage zich zelven af: heb ik dáár, waar ik kon, mijn pligt als burger volbragt, en door mijne betoonde belangstelling in het *algemeen welzijn*, de welvaart van mijn eigen huisgezin, van mijn eigen kleineren kring, helpen bevorderen of versterken?

Alléén hij mag zich burger van den Staat noemen, die niet enkel door zijne belastingen tot onderhoud van land of gemeente bijdraagt; maar die door vrijwillige deelneming aan hetgeen goed is, door het gepast gebruik maken van zijne regten, door het ijverig vervullen van zijne staatsburgerlijke verpligtingen, toont meer dan een passief belang te stellen in het lot van land of gemeente, en dat lot van zijn eigen onafscheidelijk acht.

De *publieke geest* zal dàn nuttig werkzaam zijn, wanneer men zich schamen zal te erkennen, dat men flaauwhartig en onverschillig is: wanneer de overtuiging diepe wortelen zal hebben geschoten, dat ieder burger een deel uitmaakt van het geheel; dat *elke* medewerking, *elke* stem gewigt heeft: dat land en gemeente het regt hebben om op *die* medewerking en *die* stem te rekenen.

Een der hoofdpunten, die, in de Tweede Kamer, ter sprake kwamen bij de behandeling van het tractaat met Frankrijk, omtrent den nadruk, gold de vraag: of in Frankrijk het regt van vertaling ook is voorbehouden aan den schrijver of uitgever van een boek: of door het tractaat in Nederland al of niet eene vertaling van een Fransch werk zal mogen worden uitgegeven?

De heer VAN HALL gaf de verzekering, dat dit regt van vertaling *niet* was voorbehouden, dat krachtens het tractaat het hier te lande *niet* verboden zal zijn het vertalen van in Frankrijk uitgekomene boekwerken.

De heer VAN DER LINDEN toonde daarentegen aan, dat ETIENNE BLANC, in zijn »*Traité de la Contrefaçon*,» dat uitsluitend regt van vertaling met ronde woorden erkent; dat de groote regtsgeleerde PARDESSUS hetzelfde gevoelen voorstaat, en dat, bovendien, blijkens het arrest van het hof van Rouaan, dd. 28 Julij 1848, en het arrest van het hof van cassatie in 18[illegible] gewezen, ook de regterlijke magt in Frankrijk aan den schrijver toekent het uitsluitend regt van vertaling. De heer VAN DER LINDEN betoogde verder, dat het volstrekt niet zeker is, dat eene beslissing in denzelfden geest als in Frankrijk hier *niet* gegeven zal worden, dat men hier *niet* aan een fransch auteur zijn regt op de vertaling zal toekennen. Hij vroeg »of men niet in het vervolg niet zou kunnen zien, dat een hollandsch regter, in aanmerking nemende wat de fransche auteurs leeren, vertrouwende, dat het hof van Rouaan in het fransche regt niet geheel onkundig zal zijn, zal doen wat het hof van cassatie deed en straffen den vertaler, dat is: *passen een regt toe, dat volgens onze eigene wet van* 1817 *bestaat?*»

Als éénige geruststelling voor den Nederlandschen Boekhandelaar heeft de heer VAN HALL kunnen geven de verklaring, dat *hij* de geheele correspondentie met den franschen gezant heeft *nagezien* [en wij weten uit de ondervinding met de papieren van GIBSON, hoe naauwkeurig papieren nagezien worden] en tot de overtuiging is gekomen, dat er geene bedoeling bestaat om een uitsluitend regt van vertaling te eischen.

Nu hebben wij ééne vraag te doen.

Dezer dagen lazen wij de Parijsche brochure van het bekende tooneelstuk »*le demi-monde*;» en onze aandacht werd gevestigd op de volgende woorden, die gedrukt staan op het titelblad: »*L'auteur et les éditeurs* »*se reservent* LE DROIT EXCLUSIF DE TRADUCTION.»

Zal nu een hollandsch boekhandelaar de *vertaling* van dit werk durven ondernemen op grond, dat de heer VAN HALL de correspondentie met den franschen gezant heeft *nagezien*; of zal hij, gewaarschuwd door het advies van den heer VAN DER LINDEN, méér crediet hebben voor PARDESSUS, voor ETIENNE BLANC, voor het hof van Rouaan, voor dat van cassatie, of voor den heer WINTGENS?

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Generaal Pelissier meldt, dat de verdedigers van Sebastopol in den nacht van 22 op 23 dezer een zeer levendig vuur geopend hebben tegen de Fransche werken bij den Malakoff-toren.

De Fransche batterijen hebben daarop evenwel met succes geantwoord.

Alles gaat overigens wel.

Over Marseille is het berigt ontvangen, dat 10.000 man Turksche ongeregelde troepen ter verdediging van Erzerum zijn vertrokken, dat door de Russen zeer wordt bedreigd.

De Bachi Boujouks, die in soldij van Engeland staan zijn in opstand gekomen; zij traden de Engelsche vlag met voeten en bedreven monsterachtige buitensporigheden. Men heeft hen door middel van schrootvuur uit elkander gedreven, doch zij bedrijven thans vele rooverijen.

De discussie in het Lagerhuis over de bill betrekkelijk de Turksche leening waarbij — naar hetgeen men had aangekondigd — het zoo onstuimig zou toegaan, was van alle belang ontbloot, en geen der leden van het kabinet achtte het noodig bij die gelegenheid het woord te voeren.

Eenstemmig werd vergunning verleend tot het voordragen der bill, en het is niet waarschijnlijk, dat de oppositie het ministerie ten aanzien der discussie in comité in nieuwe moeijelijkheden zal wikkelen.

In weerwil dezer soort van wapenstilstand, tusschen het ministerie en de oppositie, meent de *Morning Chronicle* eene ophanden zijnde ontbinding van het parlement te kunnen aankondigen, en het blad voegt er bij, dat men waarschijnlijk eene beweging in dien geest in het land zal zien plaats hebben.

In den tegenwoordigen staat van verwarring van den algemeenen geest in Engeland is het moeijelijk iets stelligs te voorspellen. Terwijl men aan den eenen kant eene beweging aankondigt, verklaart de maatschappij tot administratieve hervorming aan de andere zijde, dat de benoeming van sir W. Molesworth tot secretaris van Staat der kolonien goedkeuring verdient en het ministerie schijnt den heer Robert Lowe, afgevaardigde van Kidderminster, aan zich te willen verbinden door hem de openstaande plaats aan te bieden.

De heer Lowe was onder-secretaris van Staat voor de kolonien bij het ministerie Aberdeen. Hij trad uit het ministerie terug op het oogenblik, dat de *Times* zijne hevige aanvallen tegen het kabinet begon te rigten, en het is aan zijne pen dat men de meest hartstogtelijke artikelen van dat blad toeschrijft.

Het optreden van den heer Lowe in het tegenwoordig kabinet zou een bewijs van toenadering zijn te midden der teekenen van oneenigheid, welke zich elders vertoonen.

Naar het schijnt, verwacht men te Berlijn niet, dat het Oostenrijksche kabinet spoedig aan den rijksdag de verklaring zal aanbieden, die het tot het Pruissische kabinet en tot andere Duitsche regeringen rigtte. Daar er een groot verschil is tusschen hetgeen Oostenrijk vroeg — voornamelijk wat de goedkeuring zijner staatkunde en de ondeelbaarheid der vier waarborgen betreft — en wat Pruissen genegen was goed te keuren en aan te nemen, zoo geloofde men, dat de diplomatische polemiek en de wisseling van depêches nog wel eenigen tijd zou aanhouden.

Een Fransch blad meldt, dat graaf Buol den 13 dezer geantwoord heeft op de Pruissische depêche van 5 Julij, zonder van zienswijze te veranderen.

Pruissen, zegt de *Pays*, antwoord met den telegraaf, dat het bij zijne meening volhardt; en op het oogenblik dat het zijne argumenten bij eene nota ging ontwikkelen, geeft Oostenrijk de gevraagde mededeelingen aan den rijksdag.

Het was toen, dat de Pruissische vertegenwoordiger, de heer Bismark, op algemeene wijze verklaarde, dat zijne regering de pogingen waardeerde, welke Oostenrijk ten behoeve van den vrede gedaan had en dat het genegen was den staat van oorlog te handhaven; maar hij sprak noch van de vier waarborgen, noch van de bezetting der vorstendommen.

Met uitzondering van Beijeren, welke verlangde, dat het Oostenrijksche voorstel naar eene commissie zou worden verzonden, zijn de andere Staten tot de Pruissische verklaring toegetreden.

De overeenstemming was dus niet volmaakt, maar men heeft ook ditmaal een sluijer geworpen over de oneenigheden, welke kunnen ontstaan, en dit was juist het voornaamste doel, dat men wilde bereiken.

De *Nat. Zeit.* meldt, dat er volstrekt geene voorafgaande overeenstemming tusschen Pruissen en Oostenrijk had plaats gehad ten aanzien der te Frankfort gedane mededeeling; en dat de laatste Pruissische depêche betrekkelijk dit onderwerp uit Berlijn naar Weenen gezonden, de dagteekening van 17 Julij draagt, terwijl de mededeeling te Frankfort den 19 geschiedde.

De werkzaamheden der Zwitsersche Kamers zijn den 22sten niet ten einde gebragt, gelijk wij voorspelden. Daartoe zullen nog drie of vier zittingen noodig zijn, en zulks te meer, daar het verslag betrekkelijk de inlijving noch in de eene noch in de andere Kamer is bediscussiëerd.

Brieven uit Catalonie, te Madrid ontvangen, hangen een droevig tafereel op van den toestand van Barcelona.

De arbeiders werken wel is waar voor het grootste gedeelte weder; maar men vreest evenwel voor een algemeene uitbarsting.

De ongerustheid is groot en de kapitalen verdwijnen. De bank van Barcelona, welke voorheen 80 millioen realen beschikbaar had, is thans bijna geheel uitgeput.

Uit de Amerikaansche dagbladen met de *Baltic* aangebragt, blijkt, dat het 89e jaarfeest der proclamatie van de Amerikaansche onafhankelijkheid met veel plegtigheid gevierd is.

Deze officiële feesten, welke daar den 4 Julij plaats hadden, liepen zeer rustig af, ofschoon men voor ongeregelheden beducht was. De orde werd slechts te Columbus in den staat Ohio verstoord.

Te New-York ging de viering der nationale feesten gepaard met de invoering der nieuwe wet, waarbij de verkoop van sterke dranken verboden wordt. Van daar veel vrees voor onrustige bewegingen. Er werden verschillende meetings gehouden; daarin werd tegen de wet geprotesteerd, maar tevens besloten om aan de bevoegde magt geen weêrstand te bieden.

ENGELSCHE POST.

Het antique rijtuig van den lord maire, dat bij alle feesten en plegtigheden der stad Londen te voorschijn komt, is op dit oogenblik op het punt van door de politie in beslag genomen en verkocht te worden. De laatste lord maire weigert de belasting te betalen, welke op dit antique rijtuig rust, onder voorgeven, dat die schuld voor hem niet personeel is, maar door den municipalen raad behoort voldaan te worden. Het rijtuig, schrijft hij aan de *Times*, is zoo min als het stadhuis mijn eigendom; bovendien verkeert het in zeer beroofden toestand en is zoo ongeschikt, dat ik mij daarvan bij de uitoefening mijner functien niet zou hebben durven bedienen. De ontvanger der belastingen echter wil op zijne beurt geen afstand doen van de 80 francs, waarop hij vermeent aanspraak te mogen maken, waarom die ambtenaar zich dan ook tot den municipalen raad heeft gewend. Deze heeft bepaald, dat de schuld zal worden betaald uit eene som, welke de oud-lord maire voor schadeloosstelling ontvangt.

— De Koningin en Prins Albert hebben aan boord van de yacht *Fairy* de Koninklijke Belgische familie naar Portsmouth begeleid.

Lord Dufferin, kamerheer van het hof, heeft den Koning der Belgen tot Doever vergezeld.

— Men spreekt thans van eene op handen zijnde benoeming van den heer Lowe bij het departement van openbare werken, zonder dat hij in den raad zal treden. De heer Lowe was onder-secretaris van Kolonien, toen Sir G. Grey het ministerschap bekleedde, en is nog een der redacteurs van de *Times*. Men beschouwt de tegenwoordige benoeming uit dien hoofde dan ook als eene belangrijke aanwinst.

— Het comité voor administratieve hervorming hield Maandag jl. eene vergadering, waarin een besluit vastgesteld werd, behelzende, dat de benoeming van Sir W. Molesworth bij het ministerie van Kolonien, wel van dien aard is, om de vrienden der hervorming te bevredigen en in het land meer vertrouwen op te wekken.

Eene depêche uit Bristol meldt, dat de Caradoc daar aangekomen is met het stoffelijk overschot van lord Raglan.

— Het suplementair budget, waarover het parlement eene stemming moet uitbrengen bedraagt 2 millioen 725.971 pond Sterl. waarvan 1 millioen 142,168 p. st. voor marine en 1 millioen 583,803 pd. st. voor de transportdienst is bestemd. Het is niet waarschijnlijk, dat er voor het leger meer zal aangevraagd worden, naardien de reeds toegestane som meer dan voldoende is tot onderhoud der strijdkrachten te land. (*Globe*).

FRANSCHE POST.

De laatste depêches van prins Gortschakoff dd. 21 dezer melden dat het vuur der geallieerden weder wat heviger is. Het is echter zeer te betwijfelen of men daaruit tot de mogelijkheid van een aanval kan besluiten.

— De Keizer heeft, alvorens Parijs te verlaten, te Villeneuve-l'Etang verschillende diners gegeven; tot een dezer diners waren uitgenoodigd graaf Walewski en de gravin Walewski, de minister van Belgie en Mw. Firmin Rogier; de minister van Sardinie en Mw. Villamarina.

— Prins Napoleon heeft den 23 dezer ter gelegenheid van het banket, dat hem door de commissarissen der tentoonstelling werd aangeboden eene redevoering gehouden, waarin Z. K. H. op rondborstige wijze zijne reeds bekende beginselen ontwikkelde. Na eenige woorden aan den roem van Frankrijk en aan de regtvaardigheid van den oorlog, waarin het gewikkeld is gewijd te hebben en na op den gelukkigen uitslag der tentoonstelling gewezen te hebben, zeide de Prins:

« De ernstige leering, welke uit de verkregene uitkomsten te trekken is, is de kracht van eene georganiseerde democratie.

« Inderdaad, wij zijn eene natie van democratie en gelijkheid, door onze zeden, onze instellingen en vooral door ons doel. Bij ons wordt de klerk minister, de arbeidsman industrieel, de boer grondeigenaar, de soldaat generaal: het geheele volk kroont zich door eene dynastie zijner keuze ten troon te verheffen. »

Het overig gedeelte der redevoering van Z. K. H. was eene hulde aan den Keizer gebragt, alsmede aan den bloei van het land, en ten slotte wenschte de prins zich geluk, te hebben kunnen bijdragen tot de verwezenlijking dier groote plegtigheid, welke een eerste stap is tot het verbond der beschaafde natien.

— Zaturdag den 18 Augustus zal H. M. de Koningin van Engeland te Parijs aankomen en door de meest zonderlinge zamenloop van omstandigheid zal de vorstin van Groot-Brittannie den erfgenaam van Napoleon I juist op den dag van St. Helena bezoeken.

Den volgenden dag, Zondag, zal H. M., volgens Engelsch gebruik in volkomen rust doorbrengen; maar van af Maandag zal de Koningin de hoofdstad en hare merkwaardigste gebouwen bezigtigen.

Men zegt, dat het personeel van de comedie Français en de gymnase te St. Cloud zullen spelen.

— Omtrent de leening verneemt men dat zij den 23 reeds zes honderd en vijftien millioen bedroeg.

— De algemeene zucht, die in Frankrijk, ook door de lagere standen, aan den dag gelegd wordt om op de thans aangeboden voordeelige voorwaarden geld in staatsschuldbrieven te beleggen, heeft naar het oordeel van sommigen ook eene bedenkelijke zijde. Zoo leest men in een bij de *Indépendance Belge* ontvangen schrijven uit Parijs van 23 Julij:

« Twee opmerkelijke feiten doen zich thans voor, die den toestand onzer volksbedrijvigheid kenschetsen: ten eerste eene verflaauwing van den omzet, bewerkt door de beslommeringen van den oorlog en door de buitensporig hooge prijzen der levensmiddelen, twee voorname oorzaken die den grondeigenaar, den kleinhandelaar en vooral de bevolking van het platteland meer omzigtig en bezorgd voor de toekomst maken. Het tweede feit is dat al het ledig liggende geld naar de nieuwe staatsgeldleening toevloeit: want in de afgelegen oorden des rijks, in de groote steden gelijk in de landstadjes, wordt ingeschreven met eene gretigheid, die, naar het schijnt, een nog grooter eindcijfer zal opleveren dan bij de beide vorige leeningen sedert het begin des oorlogs. Ons staatscrediet is door de ondervinding van ruim veertig jaren bevestigd; na iedere verandering van den vorm of de beginselen van ons staatsgezag, welke in die jaren voorviel, werd de heiligheid der staatsschuld door het nieuwe gouvernement telkens erkend; hieruit is een onbeperkt vertrouwen op den Staat als schuldenaar geboren; en dit vertrouwen is sedert de crisis van 1848, en toen de spaarbanken door hare betrekking met de schatkist geen schade leden, van jaar tot jaar grooter geworden. Zoo was er, om het beleggen van bespaarde gelden in staatsschuld populair te maken, niets anders meer noodig dan de winst, welke onze beide laatstvorige geldleeningen aan de geldschieters aangebragt hebben.

« Er is iets hetwelk aan de ledig liggende kapitalen eene andere rigting zou kunnen geven, namelijk groote tegenspoeden op het oorlogsveld: doch men vleit zich met de gedachte, dat in geen geval zware nederlagen onze wapenen wachten, daar de oorlog beperkt blijft tot eene kampplaats, welke men eenmaal met meer of min groote voordeelen, maar in allen gevalle op de ons goeddunkende wijze en tijd hoopt te verlaten.

« Het gevolg van dit alles is dat het totaal der inschrijvingen waarschijnlijk drie maal zoo groot als het benoodigde bedrag zal zijn. Reeds nu wordt de nieuwe rente met 3 of 4 per cent premie gekocht, en dit is eene niet geringe aanmoediging voor degenen, die een blijk van vertrouwen aan het staatshoofd geven en tevens winst met hun kapitaal doen willen. »

— Brieven uit Napels melden, dat de Koning die sedert 1848 zoo zelden de hoofdstad van zijn rijk bezocht, daar ter gelegenheid van het feest van Notre Dame du mont Carmel, in deel genomen heeft aan de openbare vermakelijkheden. In een rijtuig gezeten is hij de volkrijkste wijken doorgetrokken en in enkele werd hij zelfs met geestdrift ontvangen.

— Volgens berigten uit Havre blijkt, dat daar onder de Russische gevangenen eene beweging is ontstaan; zij beklagen zich over hun voedsel en vragen vooral tabak.

— Het aantal personen, dat Zondag jl. het nijverheidspaleis bezochten was 86.912, en dat het paleis van schoone kunsten bezocht 15.247. In weerwil van dien grooten toevloed kon het pubiek zich zeer goed heen en weder bewegen.

— 200 man ongeveer voor het Engelsche vreemdelegioen bestemd, zijn dezer dagen te Parijs aangekomen; zij begeven zich naar Engeland.

— Zondag jl. hebben de verkiezingen te Lille tot geen voldoenden uitslag geleid. Slechts 9 van de 36 candidaten hebben de vereischte meerderheid erlangd.

Een gelijk verschijnsel was te Angoulême op te merken. Te Nantes waren thans slechts 3.784 van de 18.566 kiezers opgekomen; 36 door de regering ondersteunde candidaten werden gekozen. Te Poetiers had er insgelijks voor de tiende maal eene verkiezing plaats, waartoe 800 kiezers waren opgekomen.

— Men weet reeds wat de Keizer ten opzigte der familie Lesnier deed, om het leed eener onverdiende veroordeeling te verzachten.

Thans blijkt uit de dagbladen van Bordeaux, dat Z. M. vernomen hebbende, dat het gezin van Lesnier zich thans in ongunstigen toestand bevindt, het eene som van 1200 fr. uit zijn privé-kas heeft doen geworden.

— Vijf onderwijzers zijn uit het arrondissement Starrebourg in hunne betrekkingen geschorst, met intrekking van hun tractement, en zulks omdat zij gedurende den zomer geen geregeld onderwijs gegeven hebben

Een onderwijzer uit het arrondissement Chateau-Salins is bij een ander besluit gedemiteerd wegens een gedrag zijne betrekking onwaardig.

— Men leest in de *Salut Public* van Lyon.

Met leedwezen vernemen wij dat een eerwaardige zendeling wiens familie hier ter stede woont, de heer Hyacinthe Frogetti, en twee andere geestelijken den 1 Febr. in de provincie Tappanoerli (Oceanie) door de Battas vermoord zijn, die zij tot het christendom wilden bekeeren. Deze stammen zijn menscheneters; en men verzekert ons, dat de moordenaars na het overlijden der martelaars hunne ligchamen onderling verdeeld en daarvan een afschuwelijk feestmaal aangerigt hebben. Deze treurige bijzonderheden zijn vervat in een dezer dagen te Lyon aangekomen brief, aan den broeder van den heer Frogetti gerigt.

— Eenige dagen geleden trof het de aandacht der bewoners van de straat Aumaire, dat zij de echtelieden C...., welke de betrekking van concierge van een huis in die straat bekleedden, niet zagen, terwijl de woning gesloten bleef. De magistraat deed de deur door een slotenmaker openen. De woning was ledig, en op eene tafel trof men een brief aan, waarin de heer C.... zeide, dat in ongelukkige speculatien hun klein kapitaal verloren hebbende, zijne vrouw en hij besloten hadden, vrijwillig een eind aan hun leven te maken.

Er werden nasporingen gedaan om te weten waar de echtelieden C.... hun noodlottig voornemen hadden ten uitvoer gebragt; doch te vergeefs.

Op een veld aan den oever van de Marne bij St. Maurice, vond men een lijk, hetwelk voor dat van den heer C.... herkend werd. Het bleek, dat hij zich geworgd had

Evenwel waren zijne kleederen zeer nat. Deze omstandigheid gevoegd bij eenige andere aanwijzingen, deden denken, dat hij eerst in de rivier was gesprongen en dat toen het hem niet gelukte te verdrinken (waarschijnlijk omdat hij kon zwemmen en het instinct tot zelfbehoud hem ondanks zich zelven, aanspoorde, van dit redmiddel gebruik te maken), hij zich op nieuw naar den oever begaf om tot eene andere soort van dood zijne toevlugt te nemen.

Dit vermoeden werd bevestigd, door het feit, dat men denzelfden dag op eenigen afstand het ligchaam der echtgenoote van C..... in de Marne zag drijven, die zich tegelijkertijd met haren man in de rivier moet hebben geworpen. (*Le Droit.*)

BELGISCHE POST.

De Koning, de graaf van Vlaanderen en prinses Charlotte zijn eergister middag ten 12 ure te Laeken aangekomen.

— De *Moniteur* deelt de namen mede van een groot aantal onderwijzers door de gemeenteraden benoemd, krachtens art. 10 der wet van 1852.

Binnenland.

Staten-Generaal.

De overeenkomst tusschen Nederland en de Vereenigde Staten van Amerika gesloten, tot regeling der voorwaarden, waarop de consulaire agenten van die Staten in de voornaamste havens der Nederlandsche overzeesche bezittingen zullen worden toegelaten, is van den volgenden inhoud:

Art. 1. Er worden consuls-generaal, consuls en vice-consuls der Vereenigde Staten van Amerika toegelaten in al de havens van de overzeesche bezittingen of kolonien der Nederlanden, welke open zijn voor de schepen van alle landen.

Art. 2. De consuls-generaal, consuls en vice-consuls der Vereenigde Staten van Amerika worden beschouwd als handelsagenten, ter bescherming van den zeehandel hunner landgenooten, in de havens van het ressort van hun consulair arrondissement.

Zij zijn onderworpen zoowel aan de burgerlijke als aan de strafwetten des lands, waar zij gevestigd zijn, onverminderd de uitzonderingen, die de tegenwoordige overeenkomst in hun belang vaststelt.

Art. 3. De consul-generaal en consuls, alvorens tot de uitoefening hunner werkzaamheden te worden toegelaten en het genot te hebben van de vrijdommen, die daaraan verbonden zijn, leggen aan de regering van Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden eene commissie in behoorlijken vorm over.

Nadat het exequatur, hetwelk zoo spoedig mogelijk door den gouverneur der kolonie zal worden mede-onderteekend, is verleend, hebben gezegde agenten regt op de bescherming der regering en op den bijstand der plaatselijke overheid voor de vrije uitoefening hunner betrekking.

De Regering behoudt zich bij het verleenen van het exequatur de bevoegdheid voor dit weder in te trekken, of door den gouverneur der kolonien te doen intrekken, met opgave der redenen.

Art. 4. De consuls-generaal en consuls zijn geregtigd boven de buitendeur hunner consulaten het wapen van hunne regering te plaatsen, met het opschrift: »Consulaat van de Vereenigde Staten van Amerika.»

Het is uitdrukkelijk verstaan dat dit uitwendig teeken, nimmer kan worden aangemerkt als gevende het jus asyli, noch als kunnende de woning en hare bewoners onttrekken aan de vervolging der plaatselijke justitie.

Art. 5. Het staat echter vast dat de archiven en bescheiden betreffende de zaken van het consulaat tegen elk onderzoek zullen beschermd zijn, en dat geen overheid of ambtenaar de bevoegdheid zal hebben, die op eenigerhande wijze of onder eenig voorwendsel te onderzoeken, in beslag te nemen of daarvan inzage te hebben.

Art. 6. De consuls-generaal, consuls en vice-consuls zijn met geenerhande diplomatieke waardigheid bekleed. Indien eene aanvrage aan de Nederlandsche Regering moet worden gedaan, geschiedt zulks door tusschenkomst van den diplomatieken agent, te 's Gravenhage gevestigd, indien er een is. In spoedvereischende gevallen kan de consul zelf de aanvrage doen aan den gouverneur der kolonie, daarbij het dringende der zaak aantoonende, en de redenen, waarom de aanvrage niet aan de ondergeschikte overheid kan worden gedaan, of dat de vroegere aanvragen aan deze overheden zonder gevolg zijn gebleven.

Art. 7. De consuls-generaal en de consuls zijn bevoegd vice-consuls te benoemen in de havens vermeld in art. 1 en gelegen in hun consulair district.

De vice-consuls kunnen zonder onderscheid worden gekozen uit de Nederlandsche onderdanen, uit de burgers der Vereenigde Staten of uit die van elk ander land, gevestigd of kunnende, volgens de bepalingen der plaatselijke wetten worden toegelaten tot het zich vestigen in de haven, waar de vice-consul wordt aangesteld.

Deze vice-consuls, wier benoeming onderworpen is aan de goedkeuring van den gouverneur der kolonie worden voorzien van eene aanstelling, afgegeven door den consul onder wiens bevelen zij werkzaam moeten zijn.

De gouverneur der kolonie kan in ieder geval de goedkeuring, waarvan zoo even is gesproken, aan de vice-consuls ontnemen, onder mededeeling der redenen aan den consul-generaal of consul van het betrokken district.

Art. 8. De paspoorten, door consuls of consulaire agenten afgegeven of geviseerd, ontslaan geenszins van de verpligting om zich te voorzien van al de stukken, door de plaatselijke wetten tot het reizen of zich vestigen in de kolonien, gevorderd.

Het regt om het verblijf in de kolonie te ontzeggen, of de verwijdering te bevelen van den persoon van wien een paspoort is afgegeven, blijft den gouverneur der kolonie voorbehouden.

Art. 9. Wanneer een schip der Vereenigde Staten op de kusten van eene der Nederlandsche kolonien komt te stranden, neemt, bij afwezigheid van den kapitein of den supercarga, of, met hunne toestemming, de consul-generaal consul of vice-consul, aanwezig ter plaatse van de schipbreuk, al de noodige maatregelen tot redding van schip, lading en alles wat daartoe behoort.

Bij afwezigheid van den consul-generaal, consul of vice-consul neemt de Nederlandsche overheid der plaats, waar het schip is gestrand, de maatregelen bij de wetten der kolonie voorgeschreven.

Art. 10. De consuls-generaal, consuls en vice-consuls, kunnen, voor zooverre de uitlevering der deserteurs van koopvaardij- of oorlogschepen bij tractaat is bedongen, de hulp der plaatselijke overheid inroepen, tot het aanhouden, gevangen nemen en in verzekerde bewaring houden van de deserteurs van schepen der Vereenigde Staten; zij wenden zich te dien einde tot de bevoegde ambtenaren, en eischen de gezegde deserteurs schriftelijk op, mits uit de scheepsregisters, monsterrollen of ieder ander authentiek stuk bewijzende, dat de opgeëischte personen behoord hebben tot de manschap.

Wanneer de opeisching op deze wijze is gestaafd, is de plaatselijke overheid gehouden gebruik te maken van al de middelen, in hare magt, ten einde de uitlevering der deserteurs geschiede.

Na hunne aanhouding worden deze deserteurs gesteld ter beschikking van de gezegde consuls, en kunnen op aanvrage en op de kosten van degenen, die hen opeischen, worden opgesloten in de openbare gevangenissen, ten einde te worden gezonden naar de schepen, waartoe zij behooren, of naar andere schepen van dezelfde natie. Indien zij echter binnen vier maanden na den dag hunner aanhouding niet teruggezonden zijn, worden zij in vrijheid gesteld, en kunnen zij om dezelfde reden niet wederom in hechtenis worden genomen.

Het staat echter vast, dat, indien de deserteur bevonden werd eenige misdaad, wanbedrijf of overtreding te hebben gepleegd, zijne uitlevering kan worden uitgesteld, tot dat de betrokken regtbank uitspraak hebbe gedaan en deze ten uitvoer gelegd zij.

Art. 11. Wanneer een burger der Vereenigde Staten komt te overlijden zonder bekende erfgenamen of uiterste-wilsuitvoerders na te laten, geven de Nederlandsche ambtenaren die krachtens de wetten der kolonie met het beheer van den boedel zijn belast, daarvan kennis aan de consulaire agenten, ten einde de noodige mededeeling aan de belanghebbenden te doen geworden.

Art. 12. De consuls-generaal, consuls en vice-consuls, hebben als zoodanig voor zoover de wetgeving der Vereenigde Staten zulks toelaat, het regt om tot scheidsmannen te worden benoemd in de geschillen, die tusschen de bevelvoerders en de manschap der schepen van de Vereenigde Staten mogten ontstaan, en zulks zonder tusschenkomst der plaatselijke overheid tenzij het gedrag der manschap of van den bevelvoerder van dien aard zij geweest dat het de orde en de rust van het land kunne storen, of dat de consuls-generaal, consuls en vice-consuls den bijstand inroepen der gezegde overheid, om hunne uitspraken ten uitvoer te leggen of het gezag daarvan te handhaven.

Het staat echter vast, dat deze bijzondere vorm van regtspleging of van uitspraak door scheidsmannen, de twistende partijen het regt niet ontneemt om daarvan na hare terugkomst, bij de regterlijke magt van haar eigen land in hooger beroep te komen.

Art. 13. De consuls-generaal consuls en vice-consuls, die geen onderdanen zijn der Nederlanden, die, op het oogenblik hunner benoeming niet als ingezetenen gevestigd zijn in het Koningrijk der Nederlanden of zijne kolonien, en die, behalve die van consul, geene betrekking hebben of geen beroep of handel uitoefenen, zijn, voor zoover in de Vereenigde Staten dezelfde gunsten aan de consuls-generaal consuls en vice-consuls der Nederlanden zijn toegestaan, vrijgesteld van de inkwartiering, van de personele belasting en daarenboven van alle lands-of gemeentelijke belastingen die worden aangemerkt, als van personelen aard; in dier voege dat deze vrijdom zich nimmer kan uitstrekken tot de in- en uitgaande regten of andere indirecte of reële belastingen.

De consuls-generaal, consuls, en vice-consuls, die geen ingezetenen of erkende onderdanen zijn der Nederlanden, maar die, gelijktijdig met hunne betrekking van consul, eenig beroep of eenigen handel mogten uitoefenen, zijn gehouden, de lasten te vervullen en de regten en belastingen te voldoen, even als alle Nederlandsche onderdanen en andere inwoners.

De consuls-generaal, consuls en vice-consuls, die onderdanen zijn der Nederlanden, maar aan wie is toegestaan eene consulaire betrekking waar te nemen, door de Regering der Vereenigde Staten van Amerika opgedragen, zijn gehouden de lasten te vervullen en de regten en belastingen te voldoen, even als alle Nederlandsche onderdanen en andere inwoners.

Art. 14. De consuls-generaal, consuls, en vice-consuls der Vereenigde Staten genieten in de Nederlandsche kolonien alle andere voorregten, vrijstellingen en vrijdommen, die in het vervolg aan de agenten van gelijken rang van de meest bevoorregte natie mogten worden toegestaan.

Art. 15. De tegenwoordige overeenkomst zal van kracht blijven, gedurende 5 jaren, in te gaan met de uitwisseling der bekrachtigingen, welke zal plaats hebben binnen den termijn van 12 maanden, of, zoo mogelijk, vroeger.

In geval geene der contracterende partijen, 12 maanden na verloop van den gezegden tijd van 5 jaren, haar voornemen te kennen geeft, om deze overeenkomst niet te vernieuwen, zal zij een jaar langer van kracht blijven, en zoo van jaar tot jaar, tot na verloop van een jaar, te rekenen van den dag, waarop eene der partijen zoodanige kennisgeving zal doen.

's Gravenhage, 26 Julij.

Z. M. heeft tot burgemeester der gemeente de Hoeven en St. Maartenspolder benoemd C. Broekhoven, secretaris dier gemeente.

Z. M. heeft: 1o. op de daartoe gedane verzoeken eervol ontslag verleend: aan mr. E. van Heloma, als 2den luit. bij de dienstdoende schutterij te Harderwijk; aan mr. H. P. G. M. de Man, als kapit. bij de dienstdoende schutterij te Nijmegen; aan C. A. Schouten, als 1sten luit. bij de dienstdoende schutterij te Gouda; aan G. W. van der Spruijt, als kapit. bij de dienstdoende schutterij te Leyden; en aan jhr. mr. L. W. A. Schuurbeque Boeye, als 2den luit. bij de dienstdoende schutterij te Middelburg; 2o. benoemd: bij de dienstdoende schutterij te Tilburg, tot 2den luit., C. P. G. Cox; te Harderwijk, tot 2den luit., S. J. van Slooten; te Nijmegen, tot kapit., G. O. ter Linden, thans 1ste luit.; tot 1sten luit., P. H. J. Geerligs, thans 2de luit.; tot 2den luit., P. F. J. Noorduijn, thans sergeant; te Gouda, tot 1sten luit., B. van Gaalen, thans 2de luit.; te Leyden, tot kapit., P. G. C. Eigeman, thans 1ste luit.; tot 1sten luit., mr. A. P. A. Schmidt, thans 2de luit.; tot 2den luit., G. D. Sutherland, vroeger 2de luit.; te Oud-Beijerland, tot 1sten luit., W. C. Wijnmalen, thans 2de luit.; tot 2den luit., J. Goudsmit; te Middelburg, tot 2den luit., J. W. de Raad.

Z. M. heeft goedgekeurd het beroep van een predikant, uitbragt door den kerkeraad der Hervormde gemeente te Ried en Boer, onder de classis van Franeker, op C. Cammenga, predikant te Akkerwoude c. a.

De kiesvereenigingen *Nederland* en *Vaderland en Koning*, hebben tot candidaten benoemd voor de verkiezing van twee leden voor den gemeenteraad alhier op Dingsdag 31 dezer, de heeren: Mr. A. de Pinto en Jhr. Mr. H. J. van der Heim.

* De Provinciale Staten van Zuid-Holland hebben in hunne zitting van heden de beraadslagingen voortgezet over de ontwerp-reglementen nopens de hoogheemraadschappen van den Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe en de Vijf-Heerenlanden. Die discussien zijn gevorderd tot art. 25 en zullen morgen worden voortgezet. De vergadering heeft:

1o. met 29 tegen 28 stemmen *verworpen* een amendement van den heer W. T. Gevers Deijnoot, om o. a. te bepalen, dat de dijkgraaf van den Alblasserwaard te Gorinchem moet wonen.

2o. met 41 tegen 16 stemmen is *aangenomen* een amendement van den heer van Bijlandt, om (uit het Reglement van den Alblasserwaard te doen vervallen) de bevoegdheid, dat de dijkgraaf en hoogheemraden te Dordrecht kunnen wonen, en

3o. met 36 tegen 20 stemmen een gelijkluidend amend. van den heer Rooseboom om ook uit het reglement van de Vijf-Heerenlanden te doen vervallen, dat de dijkgraaf en hoogheemraden te Gorinchem kunnen wonen.

* In deze residentie is aangekomen en aan het hôtel *de Oude Doelen* afgestapt de Prins von Hohenlohe-Langerburg, luitenant-veldmaarschalk van Oostenrijk, met gevolg.

* In deze residentie zijn aangekomen en aan het hôtel *de Bellevue* afgestapt de graaf Pietro Paletta Mario met gevolg, de gravin Francisca Pestalozza met familie, vergezeld van den ridder Batista Paletto Gioverert met familie en de heer M. Halle van Milaan, komende van Weenen en gaande naar Parijs.

* De Minister van Marine heeft zich gisteren naar Amsterdam begeven, om aldaar rijks Marinewerf in oogenschouw te nemen, van waar hij des avonds in de residentie teruggekeerd is.

* Gisteren namiddag heeft er aan den Noordwal alhier een treurig ongeval plaats gehad. Eenige kinderen bevonden zich op sommige daar in het water liggende boomstammen, om visschjes te vangen. Weldra werden er twee vermist en werd er één, een jongen van 9 jaren, zoon van den aldaar wonende D. Bosman, levenloos uit het water gehaald. Dit moet reeds in een kort tijdsbestek het vijfde ongeval daar ter plaatse zijn. De bedroefde toestand der ouders laat zich beter gevoelen dan beschrijven.

Aan een particulier schrijven uit 's Hage, dato 24 Julij ontleend de *A. C.* het volgende:

Ik meen reden te hebben het er voor te moeten houden, dat er meer dan ooit ernstig sprake zou zijn om 's Gravenhage met Scheveningen door een ijzeren spoorweg te verbinden. Ofschoon er vroeger meermalen van een soortgelijk plan werd gewag gemaakt, zoo moet thans, zoo dan al niet uitsluitend het plan als zoodanig, maar vooral de personen aan wie de leiding daarvan zoude opgedragen worden, meer dan ooit de verwachting van welslagen opleveren.

Volgens een bij het Departement van Kolonien, met de jongste mail, uit Curaçao ontvangen, berigt, bleef de gele koorts, die voornamelijk de aldaar nieuw aangekomen schepelingen en militaire aantastte, steeds haar verraderlijk en kwaadaardig typhus-karakter behouden.

Van de 12 lijders aan die ziekte, welke van en met den

11den tot en met den 23sten Junij jl. zijn behandeld geworden, waren er vijf hersteld en één overleden.

In het *Gemeenteblad, Weekblad voor de Burg. Administratie* leest men het volgende, en ook de *Arnh. Ct.* neemt het over:

Krachtens art. 60 der wet op het notarisambt werd bij de wet van 31 Maart 1847 een tarief voor notarissen vastgesteld. Zoolang die openbare ambtenaren dat tarief niet overschrijden, worden hunne rekeningen gehandhaafd. De ingezetenen zijn alzoo verpligt daarnaar te betalen, de notarissen daarnaar te rekenen. De wetgevende magt heeft alzoo in deze voor de belangen der beide partijen gezorgd.

Vorderde dat tarief verbetering, men mogt zonder twijfel van de regering verwachten, dat zij aan de wetgevende magt in het belang, hetzij der notarissen, hetzij der ingezetenen, eene nieuwe wet zou voordragen. Zoo lang die voordragt niet geschiedt, mag het er voor gehouden worden, dat er van wege het staatsgezag geene bedenkingen tegen de wet bestaan.

En toch schijnen die bedenkingen aanwezig te zijn, en is zelfs het geëerbiedigd hoofd van den staat daarin naauw betrokken. Jaarlijks worden 's Konings particuliere domeinen verpacht; die verpachting geschiedt in het openbaar, meestal door notarissen namens den heer administrateur. Men mogt met reden verwachten, dat daarbij het honorarium van den notaris volgens het tarief, bij de wet voorgeschreven, zoude berekend worden. Het hoofd van den staat moet ook daarbij het voorbeeld geven, en wanneer namens hem daarvan wordt afgeweken, wie zal die handelwijs van den ambtenaar, die daarbij alzoo het vertrouwen op 's Konings eerbied voor de wet in de waagschaal stelt, niet afkeuren? Wij herhalen het, is het tarief, door de ingezetenen na te leven, niet regtvaardig: bij de wetgevende magt moest terstond eene verbetering voorgestaan worden; maar wat zou het publiek denken, indien er als het ware alleen eene verbetering bedacht werd voor het geëerbiedigd Hoofd des Staats, terwijl de ingezetenen onder den last van het tarief gebukt moesten gaan? Is het tarief geen last, is het billijk, en heeft het geene herziening noodig, behoort dan het Hoofd van den Staat niet de eerste te zijn, die erkent, dat de arbeider zijn loon waardig is? Moet van zijnentwege het beknibbelen van dat loon, als strijdig met de goede zeden, niet gestreng worden tegengegaan? Wie zou het tegendeel regtvaardig durven noemen, wanneer de eerbied voor, het vertrouwen op den Koning, hoe dan ook, door wien dan ook, eenigermate in de waagschaal wordt gesteld, en is daartoe de weg betreden, dan is het ons aangenaam, om daarop terstond te wijzen, opdat die weg bij tijds verlaten en een beter spoor ingeslagen worde.

Daarom is het, dat wij onze stem verheffen tegen eenen maatregel van den administrateur der particuliere domeinen van den Koning, een maatregel welligt van vreemden bodem met en door hem op den onzen overgeplant, en die noch Nederlandsch, noch koninklijk is. Wij bedoelen het loven en bieden met de notarissen.

De administrateur der particuliere domeinen toch volgt niet het tarief bij het toekennen van het loon aan de notarissen op openbare verpachtingen. Hij gaat beneden het tarief, en vraagt den notarissen of zij beneden het tarief hunne diensten verleenen willen. Op alle mogelijke wijze wordt die vermindering voorgerekend. Daar zijn, helaas, notarissen die, welligt omdat de naam des Konings er in betrokken is, aan de verleiding geen weerstand bieden en voor de pogingen des administrateurs zwichten; daar zijn er echter ook, die op fiere wijze het aanbod als beneden de waardigheid van hunnen stand, strijdig met het tarief, met verachting verwerpen. Dan worden notarissen van elders geroepen en dikwerf moet op andere wijze uitkomst gezocht worden.

Wij vragen is het Nederlandsch, wanneer wij bedenken hoe reeds tegen die parktijken op verlangen der staten onder Karel V door plakkaten met vrucht werd gestreden, als zijnde een uitheemsch misbruik, dat door overplanting inheemsch dreigde te worden? Wij vragen is het Koninklijk, wanneer wij bedenken, hoe het hoofd van den staat daardoor den ambtenaar, door hem aangesteld op het tarief door hem uitgevaardigd, minder zal beloonen, dan de eenvoudige burger, die dikwerf niet in de gelegenheid is op eene andere wijze hulp te erlangen?

Neen, die handelwijs moet den Vorst onbekend zijn, die handelwijze moet buiten hem om door den administrateur, zijnen ambtenaar, worden gepleegd. Daarop de aandacht te vestigen is pligt.

In Sloet's *Tijdschrift voor Staath. en Statistiek* vinden wij de belangrijke vraag behandeld of het bouwen van kazernen voor rekening der steden, uit een geldelijk oogpunt voor de stedelijke kassen en den bloei der burgerijen aanbeveling verdient. De schrijver vestigt de aandacht op de zonderlinge begrippen, die onder de burgerijen hieromtrent in omloop zijn, de dwalingen, waarin het algemeen verkeert over den aard van den geldsomloop. De geldsomloop is een bloot gevolg, geen oorzaak van de ontwikkeling der nijverheid; zoo ook is het geld, dat door een garnizoen in de wandeling komt, alleen het gevolg van de ruilingen, die het dagelijks met een deel der burgerij aangaat, en het voordeel dat de burgerij van dit garnizoen trekt, is alleen in de winst op dezen handel gelegen, terwijl het eene grove dwaling is, als men den geheelen geldsomloop als eene zuivere winst beschouwt.

De uitgaven die de stedelijke kas, alzoo de beurs der ingezetenen, hiervoor betaalt, zijn volgens den schr. geene mindere dan: 1) de interesten van de geldswaarde, die de grond bezit, welke door kazernen, stallen, infirmerien, rijscholen, enz. wordt ingenomen, en welke geldswaarde in vele gemeenten waar handel en nijverheid bloeijen, niet gering is te achten; 2) de interesten van de uit haren aard zeer aanzienlijke kosten van den aanbouw; 3) de kosten van onderhoud, die bij de bewoning door zulk een personeel niet gering zijn; 4) de interesten van het kapitaal voor het ameublement en de kosten van onderhoud van hetzelve; 5) de onkosten van het schoonmaken; de bezoldiging van een agent van kazernering; de assurantiepremie tegen brandschade, enz. Deze uitgaven maken te zamen eene belangrijke som uit, waarop niet altijd genoegzaam acht wordt geslagen. De voordeelen daartegen voor de burgerij bestaan alleen in de winst, die de dagelijksche handel met het garnizoen afwerpt. Wanneer men in aanmerking neemt, dat de huishouding der kazerne ordelijk en zuinig is, dat de leverantien van brood en vleesch bij aanbesteding geschieden, mag men die winst wel niet hooger aanslaan dan 5 pCt.

Die winst nu zal in de meeste gevallen veel minder zijn dan het gezamenlijk bedrag der uitgaven, die ten laste van de stedelijke kassen zijn. En stond zij ook gelijk, er zou alleen eene verplaatsing van rijkdom, geene vermeerdering hebben plaats gegrepen. Men moet hierbij tevens in het oog houden, dat de garnizoenen niet altijd voltallig zijn, dat men dikwijls door kampementen of andere redenen geheel of gedeeltelijk van garnizoen verstoken kan geraken. Verreweg voordeeliger is het bezit van fabrijken. De soldaten verteren zonder voort te brengen; de fabrijkarbeiders brengen dagelijks zooveel voort als hun arbeid waard is. Zij hebben ook hunne verteringen, ja veel meer dan de soldaten omdat, hun loon gewoonlijk hooger is, dan de soldij.

In verreweg de meeste gevallen is het daarom voordeeliger om de oprigting van fabrieken, gemeenschappelijke werkplaatsen en hallen, kaden en aanlegplaatsen, verbeteringen in de middelen van vervoer en nijverheidsscholen te bevorderen dan kazernen en stallen te stichten, omtrent welker voordeelen dikwijls overdreven begrippen heerschen. De uitgaven door het bouwen en vernieuwen van deze zijn onder de meest improductieve te rangschikken. Volgens het oordeel van den schr., behooren de kazernen uitsluitend het eigendom van den Staat te zijn, even als de vestingwerken, het geheele krijgswezen een last is van den Staat en niet van de gemeente.

De heer A. van Rijckevorsel Hz., die als commissaris der Nederlandsche Handel-Maatschappij en de heer G. J. Mees, die als plaatsvervanger dit jaar moesten aftreden, zijn in de vergadering van stemgeregtigde deelhebbers in gezegde Maatschappij, op gisteren te Rotterdam gehouden, beiden als zoodanig herkozen.

Uit Naarden wordt gemeld, dat de heer H. M. G. van Rossum, een der voornaamste oprigters en sedert elf jaren directeur van de Larenerhoogte-societeit, tot veredeling van het paardenras, als zoodanig heeft bedankt.

Wij lezen in het *Handelsblad* het volgende:

Men deelt ons eene ongeoorloofde inmenging in het verkiezingswerk voor leden van den gemeenteraad in de plattelands-gemeente N., in Zuid-Holland, van de zijde des burgemeesters mede. Deze namelijk zou de stembiljetten, gezonden aan de kiezers, welke zijnen candidaat niet genegen waren, van zeker merkteeken voorzien hebben, ten einde te weten, op wien zij hunne stem hadden uitgebragt. Wij bevelen een onderzoek naar dit grove misbruik ten zeerste aan, zoowel aan Gedeputeerde Staten als aan den heer Minister van Binnenlandsche Zaken, die beide van het feit door een belangstellend kiezer zijn onderrigt.

De Brusselsche correspondent van de *Amsterdamsche Courant* blijft volhouden, dat Koning Leopold door Frankrijk en Engeland aangezocht wordt het neutraliteits-beginsel op te geven. Wat graaf Vilain XIV overluid verklaarde, zoo schrijft hij, «dat men nooit aan hem noch aan een zijner collega's voorstellen had gedaan, om Belgie regtstreeks of zijdelings aan den oorlog te doen deelnemen» is mogelijk waar; maar hij heeft niet van den Koning gesproken, en niemand twijfelt er hier aan, dat men zich ten deze tot den Koning zelven gewend heeft.» Intusschen schijnt het dat er toch wel iemand is, die daaraan twijfelt. Immers, aan de *Voss. Zeitung* wordt, ook volgens de *Amsterdamsche*, uit Brussel geschreven, dat de Belgische «minister van oorlog, generaal Greindl, gedurende zijn jongste verblijf te Parijs, bij den Keizer zou zijn ontboden geworden, die hem zeide dat Belgie binnen kort zal worden opgeëischt een contingent van 20 of 25,000 man te leveren, om het Fransche expeditie-korps te Rome te vervangen, opdat dit laatste beschikbaar kome.» Zoodat, derhalve, wanneer de *Voss. Zeitung* niet aan de waarheid te kort doet, de Brusselsche correspondent van de *Amsterdamsche* slecht onderrigt was, toen hij meldde, «dat *men* zich ten deze tot den Koning zelven gewend heeft.»

Doch dit zij zoo 't wil, opmerkelijk is het, dat de *Amsterdamsche*, juist de *Amsterdamsche*, die wel eens geacht werd, in enkele gevallen, uit eene bron te putten, tot welke de journalistiek in 't algemeen geen toegang heeft, opmerkelijk, zeggen wij, is 't, dat juist zij het is, door welke tegenover de ontkennende taal van den Belgischen minister van Buitenlandsche Zaken de stellige verzekering gehandhaafd wordt, dat het door Belgie verdedigde stelsel van neutraliteit aangevallen is geworden en nog wordt van den kant der westersche mogendheden. Doet zij dit ten onregte, dan moeten de pertinente verklaringen van het ministeriëel orgaan der hoofdstad weinig welgevallig zijn aan het Belgische kabinet. Heeft zij echter het regt een *démenti* te geven aan de woorden van graaf Vilain XIV — wie zal dan ontkennen, dat zich alsdan ook aan onzen gezigtseinder nieuwe onheilspellende wolken zamenpakken? In elk geval derhalve is wat de *Amsterdamsche Courant* te verstaan geeft gewigtig genoeg, om er met ernst de aandacht op gevestigd te houden. (*de Tijd.*)

In de zomervergadering der Prov. Staten van Drenthe is o. a. een door eene commissie ontworpen adres aan de Tweede Kamer gearresteerd, houdende beklag over de regering ten aanzien van den tol op het Zwolsche Diep, waardoor onregt, zoo als de Staten het noemen, aan de binnenschipperij is gedaan: de Staten hebben zich reeds herhaaldelijk tot de regering gewend, om het tarief van tolheffing te regelen niet naar den tonnen-inhoud maar naar den diepgang; de regering heeft hieraan niet alleen niet voldaan, maar zelfs onlangs voor onbepaalden tijd een tarief naar den tonnen-inhoud vastgesteld; de Staten verzoeken, dat de Tweede Kamer een enquête ten deze mogen instellen.

Uit een schrijven door de *Utr. Ct.* per mail uit Suriname ontvangen, blijkt, dat sedert den 1 Mei door Dr. J. K. Oogkaas geregeld meteorologische waarnemingen worden gedaan op het etablissement Batavia, in de kolonie Suriname. De noodige instrumenten tot die waarnemingen zijn hem uit Nederland overgezonden. Uit den maandstaat voor Mei blijkt o. a. dat de hoogste stand der barometer was op onderscheidene dagen 770, terwijl de laagste stand insgelijks op meer dan eene datum 760 teekende. Op den 6, 18, 19, 20 en 21 was de hoogste thermometerstand 89, terwijl de laagste stand op den 26 des morgens ten 6 ure [illegible] bedroeg. De grootste afwijking der temperatuur was op den 18 en wel 17. de wind was gedurende den geheelen dag z.o., doch werd ten 5 ure n.o. De zwaarste regen is gevallen op den 2 en 26. en wel 38 Ned. str. op den 2 en 48 Ned. str. op den 26, terwijl het niet regende op den 9, 18, 19, 20, 21, 23, 24 en 25. In de geheele maand zijn er gevallen 350 ned. str. op eene oppervlakte van 1½ □ Rhijnlandsche voet. De gesteldheid der lucht was vrij regelmatig, slechts op enkele dagen nam. men afwisseling van heldere met bewolkte lucht waar. Niet min had het in de maand Mei 15 maal geonweerd. Het verheffen van den wind regelde zich meestal naar den stand van het water: bij het afloopen was de wind flaauwer terwijl bij den vloed deze sterker werd.

Tilburg, 24 Julij. Gisteren, tegen het vallen van den avond, werd onze stad geteisterd door eenen fellen brand die gelukkig zich bij vier woningen bepaalde. Deze brand had, indien de stille natuur gevoegd bij de spoedig aangebragte hulp elkander niet de hand geboden hadden, wellig eene geheele wijk kunnen vernielen, daar de geheele [illegible] huizen aldaar met riet bedekt zijn. De oorzaak van den brand wordt door sommigen aan onachtzaamheid, door anderen aan het bliksemvuur toegeschreven. Niets is tegen brandschade verzekerd en het was waarlijk een treurig schouwspel te zien hoe deze ongelukkigen (alle behoeftigen), van hunne have en goed beroofd, wanhopig rondliepen.

— Ll. Zondag schijnen er ongeregeldheden te hebben plaats gegrepen op het buitengoed genaamd *Hondsberg* nabij Oisterwijk. Zekere beambte à costy werd door een hagelbui vuistslagen in zijn rijtuig begroet, waarop er strijd volgde, die nog al van ernstigen aard moet zijn geweest. Men verneemt, dat deze baldadigheden gepleegd zijn om zich te wreken over eene beleediging den aanvallers aangedaan. Des anderendaags hebben er eenige arrestatien plaats gehad en is er een geregtelijk onderzoek ingesteld geworden. (*N. B.*)

Publieke Vermakelijkheden.

Kon. Fransche Schouwb., Zaturdag 28 Julij, 7 [illegible]

Tot sluiting van de voorstellingen van Mr. en Mme Rogier Solié en ten voordeele van Mme Rogier Solié. LA VIE EN ROSE comédie en 5 actes; FAUTE DE S'ENTENDRE, comédie en un acte; et UNE OUVERTURE à GRAND ORCHESTRE.

— Maandag 30 Julij. GEENE VOORSTELLING uithoofde der repetitie van Mr. Félicièr, 1ste Comique van het Théatre de Vaudeville te Parijs.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 26 Julij 1855.

Nederland.	Pct.	
Ned. W. Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$63\frac{7}{16}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{7}{16}$
Dito Certificat.	3	$75\frac{1}{2}$
Dito Dito. .	4	$93\frac{3}{8}$ $\frac{1}{2}$
O. I. Leening .	4	
Amort. Syndic.	$3\frac{1}{2}$	$90\frac{3}{8}$
Hand.-Maats. .	$4\frac{1}{2}$	
Belgie.		
Certificaten . .	$2\frac{1}{2}$	
D° *Rotschild* .	$2\frac{1}{2}$	
Frankrijk.		
Obligatien . . .	3	
Spanje.		
Nieuwe	1	$18\frac{1}{2}$ $\frac{11}{16}$ $\frac{1}{2}$
Dito Buitenl. .	3	
D° Binnenl. °/m.	3	$30\frac{3}{4}$ $\frac{26}{16}$ $\frac{3}{4}$
Bew. Sp. Com.		$4\frac{7}{16}$
Amort. Schuld.		
Portugal.		
Londen nieuwe.	3	$89\frac{3}{4}$ $\frac{13}{16}$
Dito uitgest. .	4	

Rusland.	Pct.	
Hope 1798/1816	5	$108\frac{1}{8}$
Dito 1828/1829	5	$101\frac{15}{16}$
Cert. 1831/1838	5	
Dito Dito	$4\frac{1}{2}$	
Dito *Hope* . .	4	
Dito *Stieglitz* .	4	$78\frac{1}{8}$
Dito dito 5e Ser.	4	
Dito 1854 . . .	5	$82\frac{1}{4}$
Inschr. Assig. .	6	
Certific. dito. .	6	
Polen.		
Obligatiën . . .	4	
Oostenrijk.		
Metaliek . . .	5	$61\frac{7}{16}$
Dito bet. Amst.	5	$72\frac{7}{8}$
Dito Nation. .	5	$65\frac{7}{8}$
Dito 1847 . . .	$2\frac{1}{2}$	$81\frac{7}{16}$
Dito 1851/1852	$2\frac{1}{2}$	$81\frac{7}{16}$

Philad., Bank-act. $2\frac{5}{8}$; Gren., te Lond. p. s. 100. $2\frac{1}{4}$ [illegible] 17; dito Uitg. $6\frac{5}{8}$, $\frac{11}{16}$; Ecuad. $3\frac{1}{16}$, $\frac{1}{8}$, Coup. Ecuad. [illegible] $7\frac{1}{4}$; $6\frac{3}{4}$; Peru $4\frac{1}{2}$ pct. $77\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$.

Bij hoogst onbeduidende handel, leverde onze fondsenmarkt ook heden wederom niets meldenswaardigs op, alleen Spaansche fondsen zijn door aanzienlijke verkooporders merkbaar gedaald, de stemming was overigens zeer flaauw.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.